

Veckans växt v. 19 2007

Kejsarkrona, *Fritillaria imperialis*

Kejsarkronan är ursprunglig i Kurdistanens berg och sydvästra Iran samt Afganistan och Kashmir. Namnet syftar på blommans form, men också på att den första gången i Europa odlades i den kejsarliga trädgården i Wien i slutet av 1500-talet. Löken, som är mycket stor, luktar starkt och påstås skrämja såväl sorkar som rådjur på flykten.

Kejsarkrona odlades allmänt i Sverige redan på 1700-talet. Trädgårdsmästare Johan Ahlich skriver 1722 om kejsarkronan: "Kejsarkronan, som för några åhr sedan war i högt värde, är nu så gemen, att man näpeligen will unna henne jorden." Redan i mitten på 1700-talet beskrivs i svensk trädgårdslitteratur förutom den enkla kejsarkronan med röda blommor även citrongula, sedan brokiga som är gula men med gula strimmor. Trädgårdsmästaren Peter Lundberg nämner i sin *Den Svenska Trädgårdspraxis* (1773) inte mindre än tio olika sorters kejsarkronor.

Kejsarkronan är idag en vanlig trädgårdsväxt. Vi odlar mest den tegelröda sorten 'Rubra' eller den gula 'Lutea', men de är lynniga. De trivs inte i rabatten, utan föredrar att växa i lät skugga under buskar, med fet och näringsrik jord. Där de trivs kan de sprida sig med frön.

Text och foto: Karin Persson, Pom

